

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General-Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar de gardă a diviziei nr. 20 pușcași din 08 ianuarie 1946, în privința lui

Guțanov Alexandr Constantinovici, anul nașterii 1925, originar din s. Camenca, raionul Camenca, fără antecedente penale.

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în instanța de recurs din 06.08.2015 până la 13.10.2015.*

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar de gardă a diviziei nr. 20 pușcași din 08 ianuarie 1946, Guțanov Alexandr a fost condamnat în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani.

2. Inculpatul Guțanov A. a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, avînd atitudine ostilă față de puterea sovietică, în an. 1941 a rămas să locuiască pe teritoriul temporar ocupat de către trupele germano-române. În august 1944, în legătură cu trecerea la ofensivă a armatei sovietice și retragerea trupelor române, eschivîndu-se de la mobilizare în armata roșie, a fugit în România, unde a locuit până la data arestării, adică până la 04 noiembrie 1945.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Guțanov A. și-a recunoscut vinovăția în cele înscrinate și a explicat că la retragerea trupelor române de pe teritoriul raionului Camenca, în august 1944, el a plecat în România, unde a locuit pînă în an. 1945, pînă la data arestării. A susținut că a fost nevoit să plece în România, deoarece nu dorea să fie mobilizat în rândurile armatei roșii și să fie trimis pe front.

3. La 05 august 2015, Procurorul General-Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, care, invocînd temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar de gardă a diviziei nr. 20 pușcași din 08 ianuarie 1946, în privința lui Guțanov Alexandr, încetarea procesului penal și reabilitarea lui, motivînd că, probele acumulate nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Guțanov Alexandr prin acțiunile sale ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare a URSS, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a acesteia, așa cum prevede acest articol.

Sentința de condamnare a fost pronunțată de instanța de judecată doar în baza declarațiilor depuse de inculpat, fără a fi cercetate și alte probe.

În egală măsură, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Guțanov Alexandr pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea hotărîrii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225 - XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

În conformitate cu prevederile art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate în temeiul art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că, prin sentința Tribunalului militar de gardă a diviziei nr. 20 pușcași din 08 ianuarie 1946, Guțanov Alexandr a fost condamnat în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani, în baza declarațiilor proprii, fără prezența altor probe obiective și fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Guțanov Alexandr în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea acestuia.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin.(1) pct.2) lit. b), art. 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

D E C I D E

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General-Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar de gardă a diviziei nr. 20 pușcași din 08 ianuarie 1946, în cauza penală în privința lui **Guțanov Alexandr Constantinovici**, în partea

condamnării în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă. Pronunțată integral la 13 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu